

Омбудсман України
Ombudsman of Ukraine

ЗВІТ

про результати відвідування
Млинівського районного суду Рівненської області
16.02.2024

м. Рівне, 2024 рік

I. Вступ

Для виконання функцій національного превентивного механізму (далі – НПМ) відповідно до Факультативного протоколу до Конвенції проти катувань та інших жорстоких, нелюдських або таких, що принижують гідність, видів поводження та покарання, на підставі статей 13, 19¹, 22 Закону України «Про Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини», 16.02.2024 групою НПМ здійснено відвідування Млинівського районного суду Рівненської області (далі – суд).

Відвідування здійснювали наступні члени групи НПМ:

Українець Тетяна Володимирівна, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини (керівник групи НПМ);

Черняк Артем Сергійович, головний спеціаліст Відділу сприяння роботі регіональних представництв Секретаріату Уповноваженого Верховної Ради України з прав людини;

Слободенюк Інна Валентинівна, представник громадської організації;

Єгоров Владислав Олександрович, представник громадської організації.

Керівництво установи:

Бандура Алла Петрівна - голова Млинівського районного суду Рівненської області (на посаді з 08.05.2023).

Шевчук Микола Іванович - керівник апарату Млинівського районного суду Рівненської області (на посаді з 06.06.2014).

Штатна чисельність працівників суду – 20,

з них штатна чисельність суддів – 4.

Суд розміщений у двоповерховій будівлі за адресою: вул. С.Бандери, 7, селище Млинів Дубенського району Рівненської області.

У будівлі суду розміщено чотири зали судових засідань, призначені для слухання кримінальних, цивільних та адміністративних справ, в яких встановлено систему відеоконференцзв'язку для проведення судових засідань (процесуальних дій) у режимі відео конференції (фото 1, 2).

Необхідно зазначити, що вказане вище приміщення будувалось не з метою розміщення в ньому суду, а є пристосованим до таких потреб, що суттєво впливає на внутрішнє планування та належне дотримання за цих умов прав і свобод людини під час здійснення правосуддя.

Приміщення облаштоване двома входами. Службовий вхід знаходиться у дворі будівлі, де розміщений спеціальний майданчик для заїзду конвойного автомобіля і висадки підсудних.

На вході до суду наявна інформація про найменування судового органу. Охорона приміщення суду та пропускний режим здійснюються працівниками територіального підрозділу Служби судової охорони України. На пропускному пункті наявна аптечка, в якій містяться ліки необхідні для надання домедичної допомоги.

На виконання пункту 5.7 ДБН В.2.2-40:2018 Будинки і споруди. Суди щодо доступності для маломобільних груп населення центральний вхід до суду обладнаний пандусом.

У приміщенні суду встановлено інформаційні стенди з наявною інформацією про графік приймання громадян, телефони гарячих ліній Державної судової адміністрації України, надання безоплатної правової допомоги, правила та обов'язки учасників судових процесів тощо (фото 3).

Для заїзду автотранспорту варту та посадки (висадки) затриманих, осіб, до яких застосовано запобіжний захід у вигляді тримання під вартою, а також обвинувачених обладнано огорожену стоянку, розміщену за приміщенням суду. Також наявний окремий коридор, через який здійснюється конвоювання засуджених із спецавтомобіля до конвойних кімнат та до зали судового засідання.

Моніторинговою групою проведено інтерв'ю з керівником апарату суду, а також з працівниками територіального управління Служби судової охорони у Рівненській області.

Попередні зауваження.

Попереднє відвідування групою НППМ здійснено 21.08.2018.

За результатами попереднього відвідування НППМ виявлено порушення та недоліки:

- порушення норм площі камер для підсудних (засуджених);
- відсутність ємності для питної води та одноразового посуду;
- відсутність кімнати для роботи адвоката з підсудними (засудженими);
- незабезпеченість доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень суду;
- незабезпеченість роздільного розміщення чоловіків і жінок, дорослих та неповнолітніх зі забезпеченням площі не менше ніж 4 м² на одну особу.

Рекомендації надані за результатом попереднього відвідування не були виконані.

II. Факти, виявлені під час відвідування

Порушення права осіб на гідні умови тримання (стаття 28 Конституції України, стаття 25 Загальної декларації прав людини, пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди»).

1. У порушення вимог пункту 6.5.2 Державних будівельних норм України В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди» (далі – ДБН) у кожному приміщенні суду повинні бути наявні три камери на окремий зал судових засідань площею не менше 4м² кожна. Попри вказані вище вимоги у суді передбачені лише дві камери для розміщення підсудних (засуджених) площею 2,1 м² кожна.

2. В порушення вимог пункту 8.2.2 ДБН в камерах для підсудних (засуджених) та приміщенні конвою відсутня працююча механічна система вентиляції, що не забезпечує належної циркуляції повітря в приміщенні.

Порушення права на професійну правничу допомогу (стаття 6 Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, стаття 59 Конституції України).

3. У порушення вимог пункту 6.3 ДБН у приміщенні для підсудних (засуджених) та конвою не обладнано кімнати для конфіденційного спілкування адвоката з підсудними (засудженими), що унеможлиблює реалізацію права останніх на конфіденційне побачення. Через відсутність приміщення для ознайомлення з матеріалами справи, відвідувачі ознайомлюються з ними у приміщенні канцелярії, до якого не мають доступу підсудні (засуджені), які тримаються під вартою, що унеможлиблює реалізацію їх права на захист.

Порушення права осіб на рівний доступ до правосуддя (статті 21 Конституції України; статті 9, 13 Конвенції ООН про права осіб з інвалідністю).

4. У приміщенні суду не забезпечено умови для участі в судових засіданнях маломобільних груп населення, що порушує вимоги пункту 6.1.5 ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення». Зокрема через відсутність внутрішніх пандусів та ліфту, особи з обмеженими можливостями не мають доступ до приміщень суду, які розташовані на другому поверсі (фото 4). Санітарний вузол суду не пристосований для користування ними особами з інвалідністю, у зв'язку з відсутністю у них поручнів.

5. У порушення пункту 7.2.20 ДБН, початок сходів та пандусу не позначений тактильними (рифленими) та контрастно забарвленими попереджувальними смугами, що розташовуються перпендикулярно до напрямку руху перед сходами (фото 5).

6. У порушення пункту 6.3.2.2 ДБН В.2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель і споруд. Основні положення», поручні пандуса не мають контрастного маркування (фото 6).

Порушення права на забезпечення безпеки в суді.

7. Під час огляду підвального приміщення суду, яке визначено як укриття, встановлено, що його приміщення потребують ремонту та не можуть експлуатуватись як захисна споруда, оскільки не відповідають вимогам наказу Міністерства внутрішніх справ України від 09.07.2018 № 579 «Про затвердження вимог з питань використання та обліку фонду захисних споруд цивільного захисту», зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 липня 2018 року за № 879/32331 (далі - Наказ).

Готовність фонду захисних споруд, зокрема, передбачає належний технічний стан опорних огорожувальних конструкцій, гідроізоляції та захисних пристроїв захисної споруди (споруди подвійного призначення, найпростішого укриття); справність і постійну готовність до роботи спеціального обладнання, інженерних мереж та систем життєзабезпечення захисної споруди, наявність нормативних аварійних запасів води, паливно-мастильних матеріалів, а також майна, необхідного для життєзабезпечення населення, що підлягає укриттю;

належний протипожежний та санітарний стан приміщень споруд фонду захисних споруд.

Однак, підвальне приміщення потребує виконання будівельно-ремонтних робіт і технічного оснащення, оскільки протипожежний та санітарний стан укріття не відповідають вимогам нормативно-правових актів (фото 7, 8).

III. Рекомендації

1. Державній судовій адміністрації України:

1.1. Розглянути питання щодо реконструкції будівлі Млинівського районного суду Рівненської області та обладнання його приміщення у відповідності до вимог ДБН В.2.2-26:2010 «Будинки і споруди. Суди», зокрема:

- необхідною кількістю камер для підсудних (засуджених) з розрахунку 3 камери на 1 залу судових засідань для розгляду кримінальних справ та санвузлом у приміщенні для конвою;
- механічною вентиляцією у приміщенні конвою та підсудних (засуджених);
- кімнатою для роботи адвоката з підсудним (засудженим) та ознайомлення з матеріалами справи;
- обладнати приміщення суду автоматичною пожежною сигналізацією;
- створити необхідні умови для забезпечення доступності для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення до приміщень суду.

1.2. Облаштувати в суді укріття відповідно до вимог законодавства у сфері цивільного захисту населення.

2. Млинівському районному суду Рівненської області:

2.1. Провести технічне переоснащення приміщень суду з урахуванням потреб маломобільних груп населення відповідно до вимог ДБН 2.2-40:2018 «Інклюзивність будівель та споруд. Основні положення».

2.2. Забезпечити:

- належні умови тримання, в камерах конвойного приміщення, підсудних (засуджених);
- безпечні умови перебування обвинувачених (підсудних), засуджених на території та приміщеннях суду.

До звіту додаються фото: Фотофіксація на 2 арк. в 1 прим.

Керівник групи НПМ

**Головний спеціаліст Відділу
сприяння роботі регіональних
представництв Секретаріату
Уповноваженого Верховної Ради України
з прав людини**

М. Усєєва - Тетяна УКРАЇНЕЦЬ

Фото 1

Фото 2

Фото 3

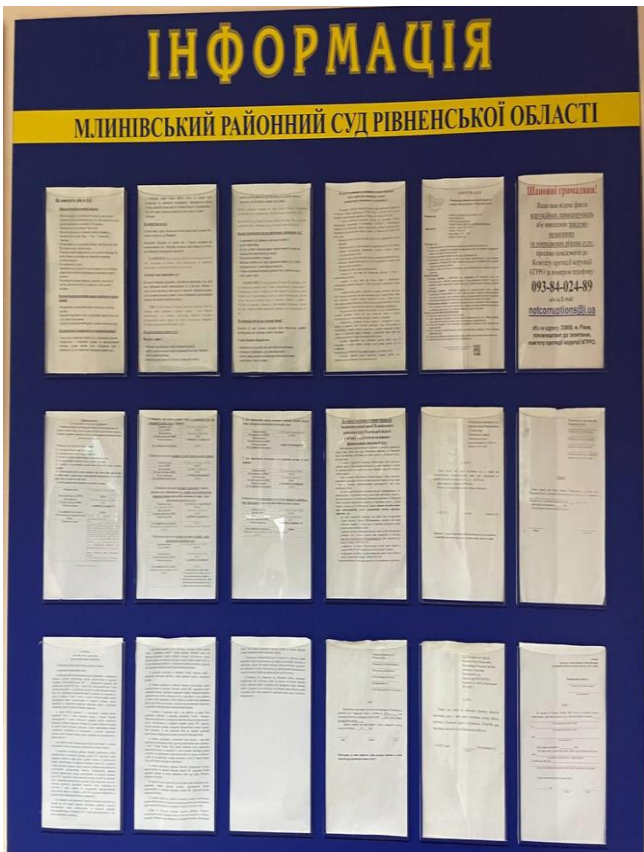

Фото 4

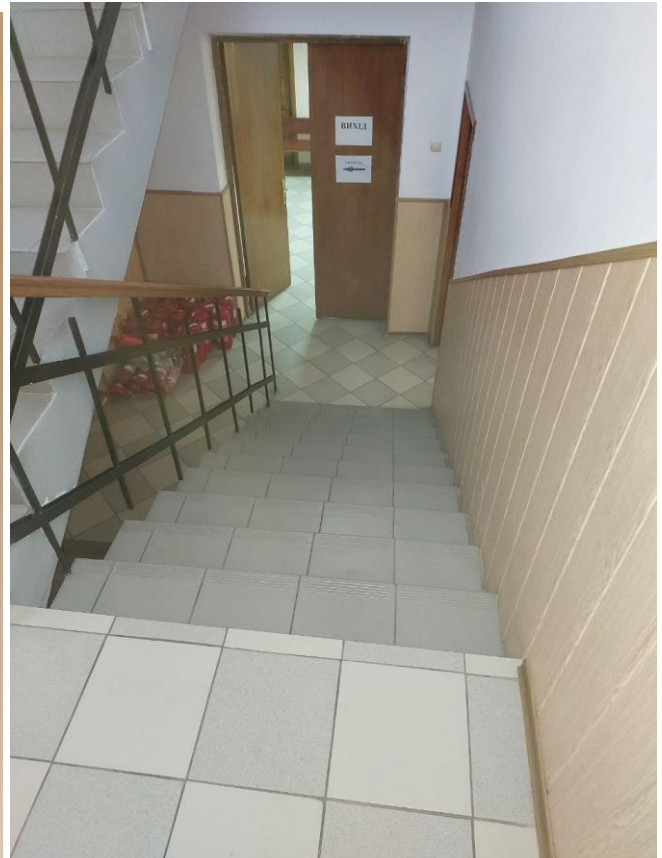

Фото 5

Фото 6

Фото 7

Фото 8

